

DR WOJCIECH RAFAŁ WIEWIÓROWSKI – GENERALNY INSPEKTOR OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH – WYJAŚNIA

PYTANIE:

Czy komisja dyscyplinarna urzędu kontroli skarbowej może przetwarzać zawarte w decyzjach podatkowych dane osobowe. Chodzi o dane dotyczące małżonka pozostającego we wspólności majątkowej małżeńskiej z osobą, wobec której zostało wszczęte postępowanie wyjaśniające.

ODPOWIEDŹ:

Tak, urzędy te mogą przetwarzać takie dane, gdyż zezwalają na to przepisy prawa.

UZASADNIENIE:

W tej opisaney sytuacji nie doszło do naruszenia przepisów prawa (ustawy o ochronie danych osobowych), gdyż zostały spełnione niezbędne przesłanki legalnego przetwarzania danych osobowych.

W ocenie Generalnego Inspektora przetwarzanie danych osobowych małżonków zawartych w decyzjach podatkowych przez urząd kontroli skarbowej w celu przeprowadzenia wobec jednego z nich (pracownika tego urzędu) postępowania wyjaśniającego jest możliwe. Znajduje to oparcie w przesłance wskazanej w art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (j.t. DzU z 2002, poz. 101, nr 926, ost. zm. DzU z 2011 r. nr 230, poz. 1371). Zgodnie z tym przepisem przetwarzanie (w tym udostępnianie) danych tzw. wrażliwych (do których należy zaliczyć m.in. dane zawarte w decyzjach administracyjnych – podatkowych) jest dopuszczalne, jeżeli przepis szczególny innej ustawy zezwala na to bez zgody osoby, której dane dotyczą, i stwarza pełne gwarancje ich ochrony. W kwestii poruszonej w pytaniu takim przepisem jest art. 125 ust. 1 ustawy z 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (DzU nr 227, poz. 1505, ost. zm. DzU z 2012 r. poz. 1544). Przewiduje on, że rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające na polecenie osób, o których mowa w art. 124 ust.

1–3 (m.in. na wniosek dyrektora generalnego urzędu) i informuje je o dokonanych ustaleniach. Przepis ten nie uzależnia wszczęcia postępowania wyjaśniającego od wyrażenia przez osobę, której takie postępowanie ma dotyczyć, zgody na przetwarzanie jej danych osobowych w tym celu. Decyzje podatkowe dotyczące małżonków, z którymi miała się zapoznać komisja dyscyplinarna i rzecznik dyscyplinarny, stanowiły natomiast materiał dowodowy w sprawie i były dołączone do akt postępowania wyjaśniającego.

Oprócz przesłanki legalnego przetwarzania danych osobowych, GIODO oceniał również, czy w rozpatrywanej sprawie osobom dopuszczonym do przetwarzania danych osobowych, czyli rzecznikowi dyscyplinarnemu i członkom komisji dyscyplinarnej, zostały nadane upoważnienia do przetwarzania danych osobowych. Zgodnie bowiem z art. 37 ustawy o ochronie danych osobowych, do przetwarzania danych mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające upoważnienie nadane przez administratora danych. Ten warunek w opisywanej sprawie został również spełniony.

GIODO uznał też, że decyzje podatkowe, stanowiące dowód w toczącym się postępowaniu, włączone do akt tego postępowania nie mogą podlegać żadnym modyfikacjom, np. poprzez zaczerpnienie zawartych w nich danych osobowych (w przedmiotowej sprawie podlegającej rozpatrzeniu przez Inspektora kontrolowany pracownik urzędu kontroli skarbowej domagał się zaczerpnienia danych osobowych żony). Działania takie mogłoby bowiem narazić urząd kontroli na zarzut podrobienia lub przerobienia dokumentów, wskazany w art. 270 ustawy z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny. Karze grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 podlega bowiem ten, kto, w celu użycia za autentyczny, podrabia lub przerabia dokument lub takiego dokumentu – jako autentycznego – używa.

PYTANIE:

Podmiot mający siedzibę w Polsce przeprowadza rekrutację pracowników on-line na obszarze kilku państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Polska, Niemcy, Czechy). Czy, oprócz wypełnienia wymogów nałożonych polską ustawą o ochronie danych osobowych, musi spełnić również warunki nakładane przez prawo każdego z tych krajów?

ODPOWIEDŹ:

Nie, bowiem przetwarzanie danych osobowych na obszarze państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego oznacza, że przepływ danych – jako jedna z form przetwarzania – w obrębie EOG jest traktowany tak samo, jakby odbywało się na terytorium Polski.

UZASADNIENIE:

W opisanej sytuacji wystarczające jest, aby podmiot mający siedzibę w Polsce, który przeprowadza rekrutację pracowników on-line na obszarze państw EOG, spełnił wymogi wynikające z polskiej ustawy o ochronie danych osobowych.

Ustawa z 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (j.t. DzU z 2002 r. nr 101, poz. 926, ost. zm. DzU z 2011 r. nr 230, poz. 1371) nie zawiera odrębnych przepisów regulujących przekazywanie danych osobowych w ramach państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Oznacza to, że przetwarzanie bądź przepływ danych w obrębie EOG jest traktowane tak samo jak przetwarzanie (transfer) danych na terytorium Polski.

Zasada ta obejmuje wszystkie państwa członkowskie EU oraz te państwa EOG, które nie są członkami UE (tj. Norwegię, Islandię i Liechtenstein). Swobodny przepływ danych na terytorium UE jest koniecznym wymogiem uczestnictwa w strukturach unijnych, zapisanym w dyrektywie 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych oraz swobodnego przepływu tych danych (DzUrz WE L 281, 23.11.1995, DzUrz Polskie Wydanie Specjalne 2004, rozdz. 13, t. 15, s. 355).

W konsekwencji przyjętego rozwiązania przekazywanie danych osobowych do państw EOG podlega ogólnym, wynikającym z przepisów polskiej ustawy o ochronie danych, zasadom ich przetwarzania. Administrator danych zamierzający przekazywać dane do państwa należącego do EOG powinien, tak samo jak administrator danych przetwarzający dane tylko na terytorium Polski, spełnić odpowiednie obowiązki określone przepisami tej ustawy.

Natomiast administrator danych, który zamierza przekazywać dane osobowe do państwa nienależącego do EOG (czyli do tzw. państwa trzeciego), powinien spełnić wymagania wskazane w rozdziale 7 ustawy o ochronie danych osobowych (art. 47 ustawy), np. uzyskać na piśmie zgodę osoby, której dane mają zostać przekazane. W niektórych przypadkach (gdy dane państwo nie daje gwarancji ochrony danych osobowych) konieczne będzie uzyskanie zgody GİODO na przekazanie danych do państwa trzeciego (art. 48 ustawy).